

SMIL tiltaksstrategi

2019-2022

For Tana, Kautokeino, Nesseby, Berlevåg,
Vadsø og Vardø kommuner

TANA KOMMUNE
UTVIKLINGSAVDELINGEN

Innhold

Innledning.....	2
Formål (§ 1)	2
1.1 Ivareta natur- og kulturminneverdier	3
1.2 Redusere forurensning.....	3
1.3 Tiltak utover vanlig jordbruksdrift.....	3
1.4 Lokale tiltaksstrategier	3
Vilkår (§ 3).....	4
Hvem kan søke SMIL-tilskudd?.....	4
Vilkår og gjennomføringsfrist	4
Kort beskrivelse av prosessene bak tiltaksstrategiene:	5
Tilskuddsposter	5
Tilskudd til planleggings og tilretteleggingsprosjekter (§ 4)	5
Tilskudd til kulturlandskapstiltak (§ 5)	6
Biologisk mangfold og gammel kulturmark.....	6
Tilgjengelighet i kulturlandskapet	6
Kulturminner og kulturmiljøer	7
Verneverdige bygninger	7
Forurensningstiltak (§ 5).....	8
Hydrotekniske anlegg og grøfter	8
Bygningsmessige miljøtiltak	9
Andre forurensningstiltak.....	9
Prioriteringsrekkefølge.....	9
Generelle vilkår (§§ 7-10).....	10
Søknadsfrist og søknadsskjema (§ 6)	10
Veiledende timesatser eget arbeid	11
Tabell over tilskuddssatser	11

Revidert 22.04.2020 – Pga endring i §3 i forskrift om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket.

Innledning

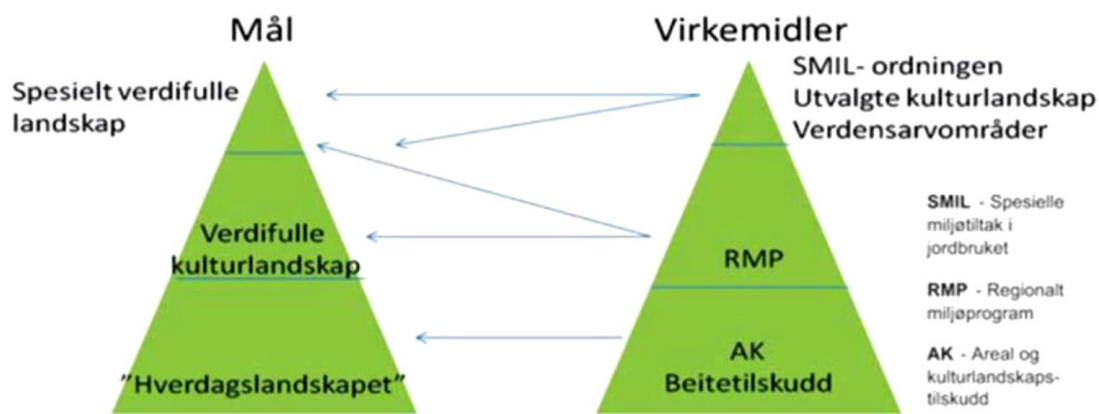
Landbruksforvaltningen for kommunene Tana, Berlevåg, Nesseby, Vadsø, Vardø og Kautokeino har revidert tiltaksstrategieene i samsvar med endringer i SMIL-forskriften, Landbruksdirektoratets rundskriv 2019-14, føringer i Regional miljøplan for Troms og Finnmark samt Nasjonalt miljøprogram 2019-2022. Tiltaksstrategieene vil gjelde for fordelingen av midler etter søknad til landbruksnæringen (foretak) i kommunene i perioden 2019 - 2022.

Fylkesmannen har ansvar for å utarbeide og gjennomføre et regionalt miljøprogram for jordbruket (RMP), basert på det nasjonale miljøprogrammet. Miljøprogrammene skal bidra til å målrette miljøarbeidet i landbruket og til å synliggjøre miljøinnsatsen i jordbruket.

Regionalt miljøprogram for Troms og Finnmark gir føringer for kommunenes arbeid med Spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL). Hver kommune har egne tiltaksstrategier for SMIL ordningen. De kommunale strategiene beskriver utfordringer, lokale behov og mål for landbrukets miljøinnsats.

SMIL-tilskudd gis til miljøtiltak som går utover det som kan forventes som vanlig jordbruksdrift. Et hovedmål er å ta vare på natur- og kulturminnene i jordbrukets kulturlandskap, samt å redusere forurensningen fra jordbruket. Ordningen styres av forskrift om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket.

Finnmark er de siste årene tildelt en ramme på ca kr 800 000,- årlig for fordeling av SMIL- tilskudd. Fylkesmannen fordeler SMIL-tilskudd til kommunene på bakgrunn av lokalt utarbeidede tiltaksstrategier. Tildelingen av midler tar også utgangspunkt i omfang av jordbruksvirksomhet, aktivitet og gjennomføringsgrad av tiltak i den enkelte kommune. Kommunene som har samarbeidsavtaler med landbruksforvaltningen i Tana har de siste årene fått en ramme på mellom kr. 160 000,- – kr. 340 000,- til fordeling. Aktive gårdbrukere eller grunneiere til landbrukseiendom i aktiv drift kan søke om SMIL tilskudd.

Formål (§ 1)

Ordningen skal fremme ivaretagelsen av natur- og kulturminneverdiene i jordbrukets kulturlandskap og redusere forurensningen fra jordbruket. Tilskudd etter denne forskriften skal gis til tiltak som går utover det som kan forventes som en del av den vanlige jordbruksdriften. Tilskudd etter denne forskriften skal prioriteres ut i fra lokale målsettinger og strategier.

1.1 Ivareta natur- og kulturminneverdier

Tiltak i jordbrukets kulturlandskap skal fremme kunnskapsverdier, opplevelsesverdier og bruksverdier gjennom skjøtsel, vedlikehold og istandsetting. Naturverdier omfatter biologisk mangfold, som arter og naturtyper, som er knyttet til, eller formet av jordbrukets arealbruk og driftsformer. Kulturminneverdier omfatter kulturminner og kulturmiljøer, videreføring av kulturarv (kunnskaper, tradisjoner og teknikker). Videre innbefatter natur- og kulturminneverdiene mulighet for opplevelser, friluftsliv og et variert landskapsbilde.

1.2 Redusere forurensning

Tiltak for å redusere forurensning fra landbruket skal redusere tap, eller risiko for tap, av næringsstoffer, partikler og andre forurensende utslipp til jord, vann eller luft fra jordbruksarealer, før eller gjødsel. Tiltak som bidrar til å redusere forurensning er viktige tiltak som vil bli prioritert ved behandling av søknadene.

1.3 Tiltak utover vanlig jordbruksdrift

Ordningen skal bidra til at det blir gjennomført miljøtiltak utover det som kan forventes gjennom vanlig jordbruksdrift. Med miljøtiltak menes tiltak som skal ivareta natur- og kulturminneverdier og redusere forurensning.

Å følge lovpålagte krav som gjelder kulturlandskap eller forurensning, regnes som en del av den ordinære jordbruksdriften, og skal ikke prioriteres for SMIL-tilskudd. Tiltak som skjøtsel og drift av arealer som følger av normal bruk av arealene til avling og alminnelig jordarbeiding knyttet til eksisterende drift, vil i hovedsak ikke være berettiget tilskudd etter denne forskriften. Det er først og fremst tiltak som innebærer en ekstra innsats utover dette, og som det er forbundet særlige kostnader med, som er berettiget tilskudd. Dette kan gjelde omlegging til, eller videreføring av, en drifts-form som er egnet til å ivareta spesielle miljøverdier.

1.4 Lokale tiltaksstrategier

Formål med SMIL-midlene er å få en målrettet innsats og tiltak som fanger lokale miljømessige behov og utfordringer. Tilskuddsmidlene skal derfor prioriteres på grunnlag av lokalt tilpassede målsettinger og strategier. Disse bør komme tydelig frem i de lokale tiltaksstrategiene. Lokale tiltaksstrategier kan ikke stramme inn, eller gå utover den nasjonale SMIL- forskriftens formål, virkeområde og vilkår.

Øst- og midt Finnmark er og har vært en kulturell møteplass som gir et unikt kulturlandskap med innslag av elvesamisk, sjøsamisk, reindrif, kvensk, russisk og kystkultur. Denne kulturelle rikdommen har ført til unike bygningsskikker og at mangfold i kulturlandskapet. Rike fiskemuligheter både i sjø og elv kombinert med et landbruk hovedsakelig basert på husdyr, samt tradisjonelt en høy grad av samarbeid mellom reindrif og fastboende, gjør at mye av kulturlandskapet er preget av ulike former for kombinasjonsnæringer til landbruket. Dette vil være viktig å ta vare på for fremtiden.

I dagens samfunn ser vi et stadig større fokus på forurensning, tiltak som vil forhindre dette er derfor sterkt prioritert. I forurensingsloven er det lagt til grunn at det er forurensers oppgave å betale for den forurensning som blir gjort. I enkelte tilfeller vil det ved kjøp/overtagelse av eiendom ligge adskillige mengder gammelt skrot på eiendommen slik som gammel nedfallen piggtråd. Dette utgjør en potensiell stor fare for folk og dyr. For å stimulere til at den nye eieren gjør en innsats for å få ryddet opp, ønsker kommunen å bevilge noe av SMIL- midlene til dette. Det er også

et stort fokus på landbruksplast som mange steder blir lagret utendørs og ender opp som flygeavfall. Kommunen vil støtte prosjekter som kan skape en varig løsning i forhold til dette.

Vilkår (§ 3)

Hvem kan søke SMIL-tilskudd?

SMIL-tilskudd kan innvilges til foretak, og eiere av landbrukseiendom, der det foregår en tilskuddsberettiget produksjon på landbrukseiendommen, og som oppfyller vilkårene i forskrift om produksjonstilskudd i jordbruket § 2 og § 3 eller § 4.

Eier eller leietaker må drive en tilskuddsberettiget produksjon på landbrukseiendommens areal på søknadstidspunktet. Det vil si det skal drives vanlig jordbruksproduksjon på en eller flere landbrukseiendommer med de dyreslag eller vekstgruppene det søkes tilskudd for, jf. Forskrift om produksjonstilskudd i jordbruket.

De miljøkrav som gjelder for arealet må oppfylles. Søkeren må ha oppdatert gjødslingsplan og journal over plantevernmidler. Eventuelle kulturminner, områder som er viktige for biologisk mangfold, arealer med risiko for tap av jord og næringsstoffer og andre forhold av miljømessig betydning skal være kartfestet og beskrevet. Så lenge disse vilkårene er oppfylt, er det ikke noe krav at søker eller leietaker mottar produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket.

Dersom søker ikke eier landbrukseiendommen som tiltaket skal gjennomføres på, må det foreligge tillatelse fra landbrukseiendommens eier til å gjennomføre tiltaket. Tillatelsen skal være skriftlig.

Landbrukseiendommer som eies og drives av det offentlige kan ikke innvilges tilskudd, med mindre tiltaket er et fellestiltak der en eller flere tilskudds berettigede landbrukseiendommer er med.

Vilkår og gjennomføringsfrist

Det kan settes vilkår for innvilgning av tilskudd til det enkelte prosjekt eller tiltak. Eksempler på vilkår kan være å sette krav til arbeidsutførelse (blant annet bruk av materialer, teknikk og metode), dato for ferdigstilling, krav til vedlikehold og sluttrapportering. Godkjent sluttregnskap skal foreligge før innvilget tilskudd utbetales, jf. forskriftenes § 7.

Frist for gjennomføring av prosjekt/tiltak er 3 år fra tilskuddet ble innvilget, med mindre kommunen har satt en kortere frist. For mindre og enklere prosjekt/tiltak kan det være hensiktsmessig at kommunen fastsetter kortere frist. Fristen kan etter søknad forlenges med inntil 2 år, slik at maksimal arbeidsfrist blir 5 år fra innvilgningstidspunktet. Dersom tiltaket ikke er igangsatt innen 3 år vil tilskuddet normalt trekkes tilbake og det må søkes på nytt hvis dette fortsatt er aktuelt.

Det vil normalt ikke bli gitt tilskudd til prosjekt/tiltak som allerede er påbegynt eller utført. Søknaden bør være godkjent og avgjort av kommune før tiltaket påbegynnes.

Kort beskrivelse av prosessene bak tiltaksstrategiene:

Tiltaksstrategiene er utarbeidet av Tana kommune og sendt på høring til faglagene og beitelagene i kommunene Tana, Kautokeino, Nesseby, Berlevåg, Vadsø og Vardø, kulturminnemyndighetene samt Fylkesmannen i Finnmark.

Strategien skal revideres hvert fjerde år der høringspartnerne vil få anledning til å komme med innspill. Det kan foretas en mindre administrativ revidering hvert år for å tilpasse strategien til endringer i sentralt lovverk eller prioriteringer.

Tilskuddsposter

Tilskudd til planleggings og tilretteleggingsprosjekter (§ 4)

Tilskuddet skal legge til rette for større helhetlige prosjekter for eksempel knyttet til et vassdrag eller en bygd. Det er ofte ønskelig at prosjektet er et samarbeid mellom flere aktører. Tilskuddet skal også føre til at størst mulig andel av de verdifulle kulturlandskapene blir kartlagt og ivaretatt. Prosjekter som finansieres over denne posten skal føre til en plan over tiltak som enten kan motta regionale miljøtilskudd eller ytterligere SMIL tilskudd til kulturlandskapstiltak eller forurensingstiltak. Administrasjon og søknad av påfølgende prosjekt kan finansieres som en del av planleggingsprosjektet.

Eksempler på prosjekter

- Kartlegging av naturmangfold.
- Biologiske eller arkeologiske kartlegginger ved f eks nydyrking.
- Skjøtselsplaner.
- Planlegging av større hydrotekniske anlegg, eller miljøvennlig bruk av husdyrgjødsel (krever flere aktive gårdsbruk).
- Planlegging av diverse prosjekter som fremmer biologisk mangfold eller landbrukets kulturmiljø i samarbeid med et museum eller lignende.
- Prosjekter som tar sikte på å skape varige løsninger for å hindre forurensing.
- Planlegging av desentralisert innsamling av landbruksplast og metallskrot.

Tilskuddssats

Inntil 100% av godkjent kostnadsoverslag, søker må regne med en egenandel i prosjektet avhengig av hvor stor egen nytte prosjektet har.

Tilskudd til kulturlandskapstiltak (§ 5)

Biologisk mangfold og gammel kulturmark

Tiltakene skal bidra til økt biologisk mangfold gjennom å ivareta planter og dyr i kulturlandskapet og gammel kulturmark. Områder som har et plante- og dyreliv som skiller seg fra det som ellers er værene vanlig i området. Gammel kulturmark er ikke preget av moderne jordarbeiding og er ofte ugjødslet. Det finnes ofte et rikt planteliv dominert av gress og beitetålende urter. Området må ikke ha vært drevet intensivt eller brukt kunstgjødsel de siste 10 årene. Gammel kulturmark som tas i bruk ved hjelp av SMIL tilskudd skal brukes i minst 5 år og det skal ikke pløyas eller benyttes gjødsling, med mindre dette er beskrevet i en godkjent skjøtelsesplan.

Eksempler på tiltak

- Inngjerding av gammel kulturmark for beite.
- Tilrettelegging for slått av gammel kulturmark.
- Bråtebrenning i kombinasjon med andre tiltak.
- Planting av skog eller annen varig vegetasjon i et ellers åpent landskap som øker det biologiske mangfoldet. Ved planting må det brukes stedeegne arter.
- Stimulere til tiltak som bidrar til å fjerne fremmedartlistede arter (tidligere svartelista) fra kulturlandskapet som f.eks sitka-llutzgran, lupiner, tromsøpalme/kjempebjørnekjeks, kjempespringfrø, legepestrot, blankmispel og vinterkarse.
- Tiltak som tar vare på rødlista arter og naturtyper.

Tilskuddssats

Inntil 70% av godkjent kostnadsoverslag hvis ikke annet er oppgitt. For særskilte tiltak for å ivareta biologisk mangfold, kan det ytes tilskudd med inntil 100% av godkjent kostnadsoverslag.

Inngjerding av gammel kulturmark inntil kr. 80,- pr. m for det arealet som har vært tidligere jordbruksareal.

Tilgjengelighet i kulturlandskapet

Tiltak som øker muligheten for rekreasjon og friluftsliv i jordbrukets kulturlandskap gjennom ferdsel til fots eller med hest. Tilskuddet skal i utgangspunktet ikke utbetales for stier i utmark eller kjøreveier.

Eksempler på tiltak

- Etablering/utbedring av stier/turveier over innmark.
- Gjerdekostnader for å hindre at storfe benytter etablerte ferdselsveier som går gjennom innmark.
- Etablering eller større vedlikehold av gjerdeklyv, selv-lukkende porter og lignende for allmenn ferdsel, gjelder også mot utmark.
- Merking av ferdselsårer og utarbeidelse av enkel informasjon (f.eks sau på beite, kart osv).

Tilskuddssats

Inntil 70% av godkjent kostnadsoverslag hvis ikke annet er oppgitt

Gjerdekostnader for å sikre allmenn ferdsel inntil kr 50 pr. m.

Rydding av stier/turveier med motorsag/ryddesag inntil kr 15 pr. m.

Kulturminner og kulturmiljøer

Bevare alle spor etter tidligere menneskelig virksomhet i vårt fysiske miljø. Kulturminner er alle de enkelte elementene, mens et kulturmiljø er en større helhet som består av flere elementer. I vårt område vil det både være aktuelt med kulturminner fra gammel tid som er fredet og nyere kulturmiljø som viser spor etter landbruksdrift eller tradisjonelle kombinasjonsnæringer slik som fiske, jakt og reindrift. Alle tiltakene som gjøres bør bruke tradisjonelle materialer og det opprinnelige kulturminnet bør ha vært der i mange år. Tiltakene gjelder både i innmark og utmark.

Før det utføres tiltak på kulturminner eller i kulturmiljøer skal kulturminneforvaltningen konsulteres, jf. kulturminnelovens §3. For årlig bruk og mindre vedlikehold henvises det til regionale miljøtilskudd.

Eksempler på tiltak

- Etablering av beite for bevaring av boplasser, hustufter, gammetufter, ruiner osv etter avtale med kulturminnemyndighetene.
- Etablering av beite for bevaring av offersteder eller helleristninger etter avtale med kulturminnemyndighetene.
- Større vedlikehold av rydningsrøyser, bakkemurer, tre og steingjerder, elveforbygninger, båtstøer osv.
- Større vedlikehold av gamle veifar, stier, veimerker, vadeplasser, tre og steinbruere osv.
- Større vedlikehold av jakt-, fiske og fangstinnretninger f. eks jaktskjul, tradisjonelle tørkestativ for kjøtt eller fisk osv.

Tilskuddssats

Inntil 70% av godkjent kostnadsoverslag hvis ikke annet er oppgitt

Tradisjonelt nettinggjerde etter avtale med kulturminnemyndighetene inntil kr 80 pr m.

Verneverdige bygninger

Verneverdige bygninger er alle slags bygninger i tilknytting til jordbrukslandskapet eller tilleggsnæring til jordbruket som ikke er fredet, men likevel har en verdi for ettertiden. Det bør i størst mulig grad brukes originale materialer og utforming under restaureringen. Alle bygninger i inn og utmark med tilknytting til gården kan motta tilskudd. Ved behov skal det konsulteres med kulturminneforvaltningen, Sametinget og Fylkeskommunen. Bygninger som er fredet har andre ordninger forvaltet av Fylkeskommunen og vil ikke få støtte fra SMIL tilskudd.

Eksempler på tiltak

Restaurering av eldre

- Driftsbygninger
- Våningshus
- Uthus
- Hytter (brukt i næring)
- Gammer
- Naust
- Stabbur
- Sommerfjøs
- Røykeri
- Torvsjåer
- Andre bygninger på gårdstunet

Tilskuddssats

Inntil 70 % av godkjent kostnadsoverslag. Verneverdien på bygningen og graden av tilknytning til jordbruket vil ha betydning for tilsagnet.

Forurensingstiltak (§ 5)

Hydrotekniske anlegg og grøfter

For å redusere risikoen for erosjon og avrenning av næringsstoffer kan det bli gitt tilskudd til noen former for vannanlegg. Vanlig grøfting kommer inn under tilskudd til drenering av jordbruksjord og vil ikke motta tilskudd gjennom SMIL- midlene. Tiltak som kommer inn under SMIL ordningen kan gjøre at jordstykket blir vanskeligere å drifte, men fører til et større biologisk mangfold

Eksempler på tiltak

- Graving av åpen kanal til erstatning for eksisterende lukket bekk eller avløp.
- Avskjæringsgrøfter for å hindre erosjon og arealavrenning (gjelder ikke som en del av et større dreneringsarbeid).
- Planting av skog eller annen varig vegetasjon rundt grøfter eller andre skiller for å skape le og bedre klimaet for planter og dyr.
- Etablering eller større vedlikehold av fangdammer, kumdammer, rensedamper og vegetasjonssoner for å hindre erosjon og avrenning av næringsstoffer og plantevernmidler.

Tilskuddssats

Inntil 70% av godkjent kostnadsoverslag hvis ikke annet er oppgitt

Avskjæringsgrøft kr 30 pr m, ved opprensning av grøfter skal ordinært dreneringstilskudd benyttes i størst mulig grad.

Bygningsmessige miljøtiltak

Tilskudd til bygningsmessige miljøtiltak gjelder eksisterende driftsbygning eller driftsopplegg, ved nybygg stilles det krav om at nødvendige miljøhensyn tas. Tiltaket skal gå ut over det som kreves ved vanlig jordbruksdrift.

Eksempler på tiltak

- Tiltak som hindrer eller reduserer avrenning fra husdyr i utekveer/luftegårder og samleplasser for beitedyr.
- Tiltak som hindrer avrenning fra rundballer.
- Tiltak for å hindre gasstap eller luktplager f. eks dekking av gjødselkum eller montering av filter.
- Utbedring/tetting av eksisterende gjødsellager.
- Andre tiltak som hindrer forurensing eller utgjør en miljøinnsats ut over normal drift.

Tilskuddsats

Inntil 70% av godkjent kostnadsoverslag hvis ikke annet er oppgitt

Andre forurensingstiltak

Dette gjelder andre tiltak som hindrer forurensing av varig karakter. Tiltaket skal gå ut over det som kreves etter andre lover og forskrifter.

Eksempler på tiltak

- Varige investeringer/løsninger som hindrer forsøpling med landbruksplast (flygeavfall).
- Fjerning av piggtråd.
- Opprydding av eiendom som nylig er kjøpt eller overtatt. Oppryddingen må være fullført innen fem år etter at eiendommen ble ervervet.

Tilskuddsats

Inntil 70% av godkjent kostnadsoverslag hvis ikke annet er oppgitt

For fjerning av piggtråd gis det kr 15 pr m levert avfallsanlegg. Ved rydding av arealer som har vært drevet lengere enn 5 år reduseres satsen med 20%.

Prioriteringsrekkefølge

Alle godkjente prosjekter kan få redusert tilskudd avhengig av prioriteringslisten men ikke under 20% av godkjent kostnadsoverslag før søknader avslås.

Ved stor søknadsmengde vil søknadene prioriteres i følgende rekkefølge:

- Forurensingstiltak.
- Planleggings og tilretteleggingstiltak.
- Kulturlandskapstiltak unntatt verneverdige bygninger og inngjerding.
- Tiltak som innebærer inngjerding.
- Verneverdige bygninger.
- Søknader med kostnadsoverslag under kr 5000 vil ikke bli prioritert ved mange søknader.

Søkere som har aktive SMIL tiltak som ikke er fullført vil prioriteres sist ved tildeling av nye SMIL tilskudd inntil prosjektet er fullført eller avsluttet, med unntak av planleggings- og tilretteleggingsprosjekt eller fellestiltak.

Generelle vilkår (§§ 7-10)

Alle søknader må inneholde en plan der miljøtiltaket kartfestes og beskrives.

Foretak som ikke har godkjent gjødslingsplan (og plantevernjournal om påkrevd) har ikke rett til tilskudd. Bekreftelse på at foretaket har godkjent gjødslingsplan (og plantevernjournal) må derfor sendes inn sammen med søknadsskjemaet.

Søknaden må inneholde et detaljert kostnadsoverslag med unntak av de tiltakene som har faste satser.

Arbeidsfrist for tiltakene er inntil 3 år, kommunen kan innvilge utsettelse i inntil 5 år fra tidspunkt for innvilget tilskudd.

Ved tiltak på annen manns grunn må det legges ved en skriftlig godkjenning fra grunneier.

Kommunen kan delutbetale inntil 75 % av tilskuddet etter hvert som tiltakshaver har dokumentert utgifter til godkjente tiltak, ved f. eks. kvittering for innkjøpt material, timelister og lignende.

Før hele tilskuddet utbetales skal det være innlevert et godkjent regnskap med timelister pluss eventuelle andre krav i tilsagnsbrevet. Hvis regnskapet viser mindre kostnader enn budsjettert vil innvilget tilskudd reduseres tilsvarende. Også for tiltak med faste satser må det føres timelister og regnskap og det utbetales maksimalt 70 % av godkjente kostnader fra sluttregnskapet.

Vedtatt fattet av kommunen i SMIL- saker kan påklages til Fylkesmannen.

Kommunen, Fylkesmannen, Landbruksdirektoratet eller Riksrevisjonen har rett til å kreve alle relevante opplysninger de mener er nødvendig for behandling eller kontroll av søknaden. Hvis det avdekkes brudd på forutsetningene for tilskuddet kan hele eller deler av tilskuddet inndras og utbetalt tilskudd kan kreves tilbakebetalt.

Søknadsfrist og søknadsskjema (§ 6)

Kommunen utlyser søknadsfrist for SMIL tilskudd hvert år før vekstsesongen starter. I tillegg skal det ved gjenstående midler også lyses ut en søknadsfrist for SMIL tilskudd på høsten.

Informasjon om SMIL tilskudd og søknadsfrister skal legges ut på kommunenes hjemmesider og sendes ut pr epost til alle aktive bønder i kommunene.

Det skal benyttes søknadsskjema som er utarbeidet av Landbruksdirektoratet og søknad leveres elektronisk via Altinn. I unntakstilfeller kan at papirsøknad benyttes.

Veiledende timesatser eget arbeid

- Eget arbeid kr 250/tim
- Person med motorsag/ryddesag kr 350/tim
- Arbeid med traktor/ATV kr 450/tim
- Arbeid med gravemaskin kr 600/tim

Ved bruk av eksternt firma legges deres tilbud til grunn for kostnadsoverslaget

Tabell over tilskuddssatser

	Maksimal tilskuddssats	Minimum egenandel
Planleggings og tilretteleggingsprosjekter	Inntil 100%	0,- men vanligvis noe egenandel
Kulturlandskapstiltak		
Biologisk Mangfold og gammel kulturmark	Inntil 70 %	30 %
- Inngjerding av gammel kulturmark	Kr 80 pr. m	30 % av godkjent sluttregnskap
Tilgjengelighet i kulturlandskapet	Inntil 70 %	30 %
- Gjerdeknader for å sikre allmenn ferdsel	Kr 50 pr m	30 % av godkjent sluttregnskap
- Rydding av stier/turveier	Kr 15 pr m	30 % av godkjent sluttregnskap
Kulturminner og kulturmiljøer	Inntil 70 %	30 %
- Oppsett av nettinggjerde etter avtale	Kr 80 pr m	30 % av godkjent sluttregnskap
Verneverdige bygninger	Inntil 70 %	30 %
Forurensingstiltak		
Hydrotekniske anlegg og grøfter	Inntil 70 %	30 %
- Avskjæringsgrøfter	Kr 30 pr m	
Bygningsmessige miljøtiltak	Inntil 70 %	30 %
Andre forurensingstiltak	Inntil 70 %	30 %
- Fjerning av piggtråd	Inntil kr 15 pr m	30 % av godkjent sluttregnskap

Ved stor søknadsmengde vil tilskuddssatsen reduseres avhengig av prioritering